

23.10.36

יחד עם משה וג'וזף נפגשנו הבוקר עם הריס ואנדריוס
לפי הוראה שהללו קיבלו מהנציב לאחר ראיוננו האחרון. בראיון
זה הצעתי לנציב קואופרציה בין הסוכנות והממשלה בהכנות לועדה
המלכותית. גם בבירור החומר הסטטיסטי וגם בעיבוד הצעות
חיוביות. הנציב שאל: באילה עניינים. אמרתי: פיתוח התעשייה
למשל שעליו דנו בפגישה בלונדון לפני כשנה. הנציב שאל: מה
עוד? עניתי: בטחון, ששנינו מעוניינים בו... שאל: ומה עוד?
אמרתי: חלקנו בעבודות הממשלה. אמר: טוב, תפגשו עם הריס.
הפעם שאל הריס שאלות הנציב: למה אחם מתכוונים.
אמרתי לו: הועדה באה לברר כיצד לקיים את המנדט, ואנו
רוצים לדעת מה תציעו להם. למשל המנדט מחייב סיוע להקמת
הבית הלאומי - מה הן תכניותיכן לשם כך? בארץ זו צריך לשלם
סדר וחוק. הוא הופר. מה אחם מציעים לשם הקמתו והשלטתו?
מה הן הצעותיכן לפיתוח הארץ, התעשייה, החקלאות וכדומה?
הריס ענה שאין הממשלה מכינה שום case. נסיונו
מועדות כאלה אומר לו שהממשלה מכינה רק חומר היסטורי
ואינפורמטיבי. הועדה בעצמה צריכה לעבד חכניות. מובן
מאליו שהם ישאלו דעת הנציב ופקידים גביס אחרים, והללו יחוו
דעתם. אולם הממשלה אינה מכינה שום הצעות משלה.

נשאר לנו לדון על קואופרציה בקביעת החומר הסטטיסטי.
עוררתי שאלת שטח הקרקע המעובד והראוי לעיבוד. הריס הורה שאין
להם ידיעות על השטח הראוי לעיבוד, כי אם על השטח המעובד.
ושהגדרה על קרקע ראוי לעיבוד - כמעט מחקרבת להגדרה על קרקע

מעובד ע"י ערבים, ושלפי הגדרה זו אדמת החולה היא קרקע
בלתי ראוי לעיבוד. כששאלתי הריס שאלה זו הודה שלפי הגדרת
הממשלה החולה היא מהאדמות הבלתי ראיות לעיבוד.

אמרתי: היות שאתם קובעים שרק 7 או 8 מיליון דונם
הם ראויים לעיבוד ובארץ יש 26 מיליון - תעמידו לרשותנו את
שאר 18 המיליונים ואנחנו ננסה להכשיר אותם להתישבותנו.

אמר אנדריוס - יש שם זכויות בעלים.

ובכן יש יותר אדמה - והדרה קושיה לדוכתיה.

לפי החומר הרשמי מיום 30.8.36 יש מחוץ לבאר שבע:

6,385.000	(א) אדמה פלוחה
235.000	(ב) מטעי הדר (1934)
695.000	(ג) יערות
29.000	(ד) בניני כפר
<u>5,797.000</u>	(ה) אדמה צחיחה
13,641.000	ס"ה מחוץ לבאר-שבע

בבאר שבע

1,641.000	(1) אדמה פלוחה
<u>10,936.000</u>	(2) אדמה צחיחה
12,577.000	ס"ה באר שבע
26,218.000	בכל הארץ

פירות

6,005.300	(1) הרי שומרון ויהודה
2,765.000	פלוחה
3,240.000	צחיחה
2,083.300	(2) בהרי גליל
1,054.000	פלוחה
1,029.300	צחיחה
1,050.900	(3) מדבר יהודה
4,602.900	(4) עמקים
3,301.500	פלוחה
1,301.400	צחיחה

אדמה חייבת במס חקלאי (כלי יערות) לרכות גרנות

7.134.516

ובנינים

פירוש העמקים.

2.928.300 (1) חוף הים

2.302.600 פלוחה

625.700 צחיחה

315.900 (2) עמק עכו

203.300 פלוחה

112.600 צחיחה

351.100 (3) עמק יזרעאל

302.800 פלוחה

48.300 צחיחה

64.800 (4) ב'

63.600 פלוחה

1.200 צחיחה

261.600 (5) עמק חולה

173.500 פלוחה

88.100 צחיחה

681.200 (6) הירדן

255.700 פלוחה

425.500 צחיחה

לדעת ליפשיץ האדמה הפלוחה

3,500.000 בבאר שבע

9.179.000 בשאר הארץ

12.697.000

האדמה הצחיחה מחוץ לבאר-שבע לפי הממשלה:

70.000	(1) ביצות
5,201.000	(2) סלעים
695.000	(3) יערות
311.000	(4) חולות
150.000	(5) לא ממוינת
130.000	(6) בנינים בכפר ושטח עירוני
44.000	(7) דרכים
24.000	(8) נחלים
12.000	(9) מסילות ברזל
6.000	(10) בתי קברות
18.500	(11) גרנות